

عنوان: بررسی تاثیر میزان آگاهی مادران باردار از علائم خطر ونحوه مراقبت دوران نوزادی بر مرگ ومیر نوزادی در مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان در سال 1387
نویسندگان: نفیسه آهنی (کارشناس مامایی) - نادیا رحیمی (کارشناس مامایی) مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان

مقدمه: تکامل کودک از دوران جنینی آغاز می شود. دوران نوزادی که از بدو تولد تا 28 روزگی میباشد از حساسیت ویژه ای برخوردار است این دوران زمان بسیار آسیب پذیری برای نوزاد است زیرا در حقیقت در این دوران نوزاد باید خود را با محیط ودنیای خارج از رحم وفق دهد. از طرفی چون اغلب ارگانها ودستگاههای حیاتی کودک مثل دستگاه عصبی هنوز تکامل نیافته مرگ ومیر نوزاد نیز زیادتر بوده ودرمان بیماریهای او بسیار مشکل تر از دورانهای بعدی است لذا با توجه به مراقبت از نوزاد حمایت، آموزش ورشد وتکامل بایداز دوره لقاح آغازگردونه تنها مراقبت نوزاد بلکه مراقبت از مادر نیز برای بقاءرشد وتکامل کودک می بایستی حائز اهمیت قرار گیرد آگاهی مادران از نحوه مراقبت وعلائم خطر نوزادی نقش ارزنده ای درکاهش مرگ ومیر دوران کودکی دارد به همین منظور آموزش مراقبت های این دوران از جمله آموزش هایی است که در برنامه مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران مد نظر قرار گرفته است لازم به ذکر است مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران توسط اداره سلامت مادران دفتر سلامت خانواده وجمعیت تهیه وتدوین واز سال 1386 در مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان اجرا گردیده است.

مواد وروشها: این مطالعه توصیفی تحلیلی است که داده های آن از طریق ابزارهای پایش impac وفرمهای ثبت موارد مرگ ومیر کودکان زیر یک ماه جمع آوری شده اند.جمعیت مورد مطالعه از بین مادران زایمان کرده طی شش ماه قبل از انجام پایش انتخاب گردیده اند وبدین منظور در هرواحد بهداشتی از بین مادران زایمان کرده شش مادر بصورت تصادفی انتخاب واز طریق مصاحبه آگاهی مادران منتخب در خصوص نحوه مراقبت از نوزاد وعلایم خطر نوزادی بررسی گردیده است داده های مربوطه در نرم افزارپایش impac ثبت وتوسط همان نرم افزار تحلیل گردیده است داده های مربوط به مرگ ومیر نوزادی از طریق فرمهای ثبت موارد مرگ ومیر کودکان جمع آوری گردیده اند.

نتایج: آمار نشان می دهدکه میزان آگاهی مادران باردار در خصوص مراقبت از نوزاد در طی سالهای 86 و87 به ترتیب در مراکز شهری از 43 درصد به 77 درصد-در پایگاههای بهداشتی از 46 درصد به 48 درصد ودر خانه های بهداشت از 12 درصدبه 53 درصد وآمار مرگ ومیر نوزادی در طی سالهای 86 و87 به ترتیب از 7 مورد به 4 مورد رسیده است

بحث ونتیجه گیری: بررسی نتایج فوق نشان می دهدکه در طی 6 ماهه دوم اجرای برنامه impac آگاهی مادران باردار در خصوص مراقبت از نوزاد افزایش داشته است

راه اندازی مراکز آموزش گروهی ریفرال جهت مادران باردار وپایش نحوه آموزش ها، سنجش آگاهی مراجعین قبل وبعداز آموزشهای صورت گرفته از یک سوی ومطابقت عناوین آموزشهای گروهی با آموزشهای چهره به چهره پرسنل براساس عناوین مندرج در برنامه مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران وتوجه به گرفتن فیدک آموزشها از سوی دیگر در بهبود آگاهی مادران موثر بوده است همچنین اجرای همزمان برنامه کودک سالم و مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران وتوجه مضاعف پرسنل بهداشت خانواده ومامایی به مباحث مرتبط با مراقبت از نوزاد نیز همگون سازی آموزش به مراجعین در خصوص مراقبت از نوزاد که با درج نکات کلیدی در خصوص مراقبتهای نوزادی در دفترچه های مراقبت مادر ونوزاد وکتابچه های مربوط به برنامه انجام گرفته است نیز از دلایل اساسی دیگر بهبود آگاهی می باشد.

نکات کلیدی: impac (مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران)-ریفرال